

קולנוע

פסטיבל מה יהיה ומי יהיה בטבריה

**הפסטיבל הבינלאומי
לסרטים יהודיים
בטבריה רוצה להיות
מפיק. אבל לא
לסרטישואה בלבד**

כבר היה ניסיון אחד לעשות פסטיבל-קולנוע בנושאים יהודיים בטבריה, אבל מוטב לשכוח אותו. הפעם, עם אבי יפרה כמפיק, ומבקר-הקולנוע גידי אורשר (גליציה"ל) כמנהל אמנותי, עם קרן קרב כאחד המממנים (בשיתוף עוד כמה מוסדות ציבור) מצהיר הפסטיבל מה נשתנה הפסטיבל הזה מכל האחרים: "רוצים להראות את היהודים כחלק מן הקהילה העולמית. אין כוונה להתרכז בסרטישואה ודוקא. יש רצון מודע גם בהחלט להפוך את הפסטיבל למפיק מצד אחד ולשוקיקניות מצד שני."

עד כאן הצהרת אורשר. איך זה מתבטא בתוכנית ראשית כל יוצגו, בין ה-15 ל-18 באפריל, בארבעה אולמות, בטבריה, 54 סרטים, (מהם 31 סרטי-עלילה באורך מלא), כשהלק מן הסרטים מוצג בווידיאו. כולם, כמובן, נוגים עינים ברך זו או אחרת בנושאים יהודיים או ישראלים.

הזדמנות לשאלה. בקבוצת הסרטים הראשונה, שנתמכה על-ידי קרן קרב, בסך כולל של 200 אלף דולר, סרטים שהעזרה הכספית שניתנה להם הותנתה בעבודה שיוקרנו (אפילו לא גמורים) בטבריה. כזה הוא שדוח ירוקים של יצחק (צפלי) ישרון, ג'טו, סירטו התיקוני-למחצה של חיים תכלת (מס' ביב להצגת ג'טו של יהושע סובול) או לדוגמה, סרט תיעודי של לורנצו זלצ'מן על 500 שנות חייה של הקהילה הספרדית בתורכיה.

ככסים לחשיפתם הראשונה של סרטי ישראלים יוצגו נקודת-מבט, סירטו של נועם יבור (עבודת כימוי ראשון

גיון מלוקוביץ' וגלן קלזו: צביעות וזימה

טוב לרע והפכה את החיים למישחק פרוורטי שעיקרו לבדוק עד כמה אפשר לדכא רגשות. הבימאי הבריטי סטיבן פרידס בחר דווקא לע"סוק במישחקי-הכוח שמציע לו הסיפור. השאיפה של גיבוריו זו השליטה בזולת, החלשים פחות לומים דים להסתגל לחוקים והופכים אטומים כמו החזקים, החלשים הם קורבנות חסרי-ישע. בחירת צוות שחקנים אמריקאי, שמסתדר טוב יותר עם נוסחנות של כוח מאשר עם דקויות של גיוון, מסייעת בידיו. בסך הכל, עשוי היטב, יפה ולא מרגש.

כך נולדה שושלת

יחסים מסוכנים (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) - סרט מעוצב היטב, משוחק ומבויים בקמדות, מבוסס על מחזה מצליח שהוא עצמו עיבוד של ספר קלאסי. בהחלט סרט שהכל יילכו וייאנחו בו מרוב הנאה.

ובעם מדוע לאו הסיפור על המרקיזה המתחמת שמבקשת מרוון שהיה מאהבה בעבר להכניס את כבודה של בתולה אשר זולה את מעריצה האחרון של המרקיזה, ועל הרוון שבחר לעצמו את גר עוד יותר קשה להציע לפתות את האשה הצדקה ניה ביותר בארס, נשמע לכאורה כמו שושלת נוסח המאה ה-18. גם זה שהרוון הנואף מתאהב באמת מתאים לנוסחות הטלוויזיה, אלא שהתילבושות כאן הרבה יותר מסוגנות ועשירות מכל מה שאלכסיס חלמה עליו, והתמאורה באמת מסנוורת עיניים.

אבל כדאי אולי לזכור שיחסים מסוכנים זה הרבה יותר מסיפור על צביעות וזימה. ספרו של שורדרלו דה-לאקלו תיאר מצב של גיוון מתקדם אשר חיב היה, במוקדם או במאוחר, להפיל את האצולה הצרפתית. הוא התייחס בעיקר להסתיו-דות המוסרית המוחלטת שבילבלה לחלוטין בין

פטפטת מסוכנת

שיחות לילה (דיזנגוף, תל-אביב, ארצות-הברית) - כו"ב הסרט הזה, אריק בוגו-

סיאן כתב את המחזה הזה שבו גם כיכב, בהשראת רצח השדרן היהודי אלן ברג, שנורה למוות על-ידי קבוצת ניאורנאצים שבהם התגרה בשידוריו. בעריבוד המחזה לתסטיט, הוא אף השתמש בביוראפיה של ברג כדי להרחיב את היריעה.

התוצאה היא סרט מפתני עד אימה על שדרן מן האסכולה החדשה המתנורה במאזינים שמעלי-עלים לתוכניתו, מעליב אותם ומנצל את חולשתם כאמצעי-בידור נוח וזול. כמחצית השעה אפשר לשבת ולהתפעל מן המרץ הבלתי-נדלה של בוגו-סיאן בתפקיד הראשי, מזרם הדיבורים הבלתי-פוסקים שלו מן ההתנרות וההתחננות לסיורגון, שבהן הוא משתמש כדי לפתות את מאזיניו להמשיך ולצלצל למרות הכל, בקיצור, מבישרון ריטורי בלתי-מבוסס. אחרי מחצית השעה הראשונה, כאשר הדיבורים של הניאורנאצים בתוך אולפן-הרדיו ולהראות את השדרן בעבודתו, זה מתחיל לחזור על עצמו, גם שטף הדיבורים, גם נוסח מניות המאזינים שעומם הוא משוחח. ניסיונות-שואו לפתח את הסיפור על-ידי המצאת דמות שלא היתה במחזה,

אריק בוגוסיאן: כישרון המוביל לאבדון

אשתו לשעבר שבאה לבקר אותו, אינם משנים את העובדה שלסרט חסרה עלילה.

אמנם בוגוסיאן מצליח לשכנע שמאחורי צגות-הרוח התהומית והמופגנת הוא בעצם איש חסר-ביטחון, ומבצע לשחצנות הניחיליסטית מתגנבת נימה של דמוקרטי מושבע הנלחם על זכויות-האדם, אולם כל ההצהרות האלה זקוקות לסיפור שיתן לחן תוקף והוא איננו. אוליבר סטון מביים את הכל באלימות האופיינית לו, שום דבר פחות מצעקה אינו בר-יתוקן, ולאורך 90 דקות, זה מאוד מעייף.

טקילה מדוללת

טקילה סאנריזו (רביחן, תל-אביב, ארצות-הברית) - קשה להאמין שרוברט טאון,

התסריטאי שכתב את "צ'יינה טאון", מסוגל להוציא מתחת ידיו דבר מבולבל שכזה, ועוד יותר קשה להניח שבימאי קצת יותר מנוסה מטאון עצמו, היה מוכן לקבל את התסריט הזה ללא שינוי. סוחר-סימנים יפה-תואר מחליט לצאת לנימלואות אחרי 15 שנים מרויות. המיסטרה המדראלית אינה מאמינה וטומנת לו פחים, אבל ידידו, מפקד מיפ-לגיהסמים בלוס-אנג'לס, מושיע אותה מפרה. בשיביל זה יש ידידים. בין השניים ניצבת מיסעדינית יפהפה המתאהבת פעם באחד ופעם בשני, אבל, כגברים אמיתיים, הם אינם יכולים להניח לאהבה להפריע לנאמנותם ההדדית זה לזה.

אם זה נשמע ממוקם, המשך הרבה יותר גרוע. המיסטרה רוצה ללכוד את קארלוס המיסטוריו, המכניס טונות של קוקאין לאמריקה והוא שותפו המסורתי של הסוחר בדימוס.

מכאן והלאה, כל מה שמתרחש על הבד הוא מוקרי בהחלט, סרטי-הגיוון לחלוטין אבל יפה מאוד לעין. ראשית, משום שקונראד הול הוא אחד הצלמים הגדולים של הוליווד, שנית משום

מישל פייפר: בין שני גברים

ששלושת השחקנים הראשיים, מל גיבסון, מישל פייפר וקורט ראסל, נראים בדיוק כמו דוגמנים המסייליים מול המצלמה כדי להציג איזושהי אופנה חדשה ובלתי מזוהה באופיה.

לא רק הסרט ככלל אינו משכנע, גם הפרטים בתוכו אינם טובים יותר. סצינות-המעולות מנו-שמות, סצינות-האהבה שדופות עד מצחיקות (לא בכוח) ודאסל המיסוכן, ללא הדרכת בימאי, נד-אה עוד יותר מוסכן משני עמיתיו. גם ראול גוליה בסרט, סתם מטייל להנאתו ואינו מתאמץ כלל.

פסט ודייריו השונים ומה קורה להם לפני, בזמן ואחרי מילחמת-העולם השני (ניה). צפויים גם פיליפ ליאוטר ומיק לוש יאנצ'ו עם השחר (לפי אלי ויזל); אמיל וייס, שיביא איתו מיקבן סרטים בנושא עקורים ואף ירצה על כך; שימעון ויונטל, שילווח סרטיטלוויזיה שנעשה עליו בכיכובו של בן קינגסלי; הארגנטיני תואן חוזה חוסיד וסרט מש-לו ומבקר-הקולנוע ניל גאבלר, המתמ-חה בגורלם של יהודים בעיסקיהשע-

"שלום לכם" של שאנדרור שימו, הבימאי יבוא

שועים, שאכן מתבונן להגיש תוכנית בשם "היהודים כמייסדי הוליווד". זו תהיה הזדמנות מעניינת לשאלה, איך זה שהם יסדו את הוליווד בלוס-אנג'לס ולא בטבריה?

תדרוך

חובה לראות

תל-אביב: אינטרוויסט, בגלל ה-מילחמה החיא, שפות החיטה האדר מים, אשה חמת השפעה, קפה בנדד, חשד.

תל-אביב:

אשה תחת השפעה (אלוב, ארצות-הברית) - אשה על הגבול בין שפיות לשיגעון ורק האהבה

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** המירדף (יום רביעי, 29 במארס, 22.05) - מערבון פסיכו-לוגי של רוברט מאליון ואלן פאקולה, על אשה לבנה שנחטפה על-ידי אינדיאנים ונאלצה להינשא לאחד מהם. ומוחזרת אל בני עמה אחרי שנים. גשש מחזיר אותה הביתה כאשר הבעל האינדיאני שואף-הנקם בעיקבותיהם. אווה-מאריה סיניט וגרגורי פק בתפקי-דיים הראשיים. (שנת הפקה: 1971)

*** מעולם לא שרתי לאבי (יום שישי, 31 במארס, 22.30) - דראמה מעובדת ממחזה מצליח של רוברט אנדרסון. אב ישיש וקשה-עורף מתגנש עם בנו המבוגר, העובר משבר בחייה-המישפחה. מישחק מרשים ביותר של מלווין דאגלס וג'ון הקמן שהיו מועמדים למרסי-אוסקר. (שנת הפקה: 1969)

*** שילטון הפחד (יום רביעי, 5 באפריל, 22.05) - סרט-ריגול קלאסי של פריץ לאנג על-פי רומאן של גרהם גרין. איש ששחרר ממוסד לחולי-נפש מוצא עצמו בלב פרשת-דיגול שבוכה, באנגליה של מילחמת-העולם השנייה. אווירית מיסטרין ומתח דחוסה לפי מיטב המסורת של לאנג, מאבות האכספרסיוניזם בקולנוע. עם ריי מילאנד בתפקיד הראשי. (שנת הפקה: 1944)

יכולה לגאול אותה. מרסיו המופלאים של ג'ון קאסאבטס עם מיכצעי-מישחק יחיד במינו נדיר בעוצמתו. ג'ינה רוי-לנרס בתפקיד הראשי.

*** דג וישמו זנדה (טייח, אונליה) - אחד הרגים הנדירים באק-וואריום הקולנועי היודע לשחות בקומריה ואינו מתקחה. ג'ון (מלון פולטי, מוטי פייטון) קליז כתב סרטי יתר לעשות בישראל את הסרט הראשון שון מאשר את השני של בימאים יש-ראליים.

גה) עם ג'ון סאבאג' בתפקיד הראשי ואש צולב, סירטו של גרעון גנני (גם הוא נעזר בקרן קרב); על רסיסים של יוסי זומר (שהוקרן בהצגת-ככורה בפסי-טיבל ברלין) ועל צמות של יצחק הלוצי (הפקת הטלוויזיה הלימודית) עדיין נטש ויכוח.

יהיו, כמובן, חמישה סרטים קצרים בנושא הגליל וסירטיהם השניים (רוי-קא - משום שלרעת הוגי הרעיון קל יותר לעשות בישראל את הסרט הראשון מאשר את השני) של בימאים יש-ראליים.

בין האורחים שיבואו עם סירטיהם: הבימאי י"י קאבאלרוביץ' מפולין (אוסטריה), שאנדרור שימו מהונגריה (שלום לכם), על בית-דירות בכוראי